

„A közterületi növényvédelem kihívásai” - és a kérdéseim

Zsigó György, NMNK

Virágos Magyarország online konferencia
2026. május 26.

A növényvédelmi szervezet felépítése, 2025. 2026?

- Agrárminisztérium
 - Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság (NÉBIH NTAI)
 - ... Vármegyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági, Növény- és Talajvédelmi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály
-
- NÉBIH-hez szervezik vagy önálló lesz ???

A növényvédelmi szervezet felépítése, 2025. 2026-ban sem hiszem, hogy változna.

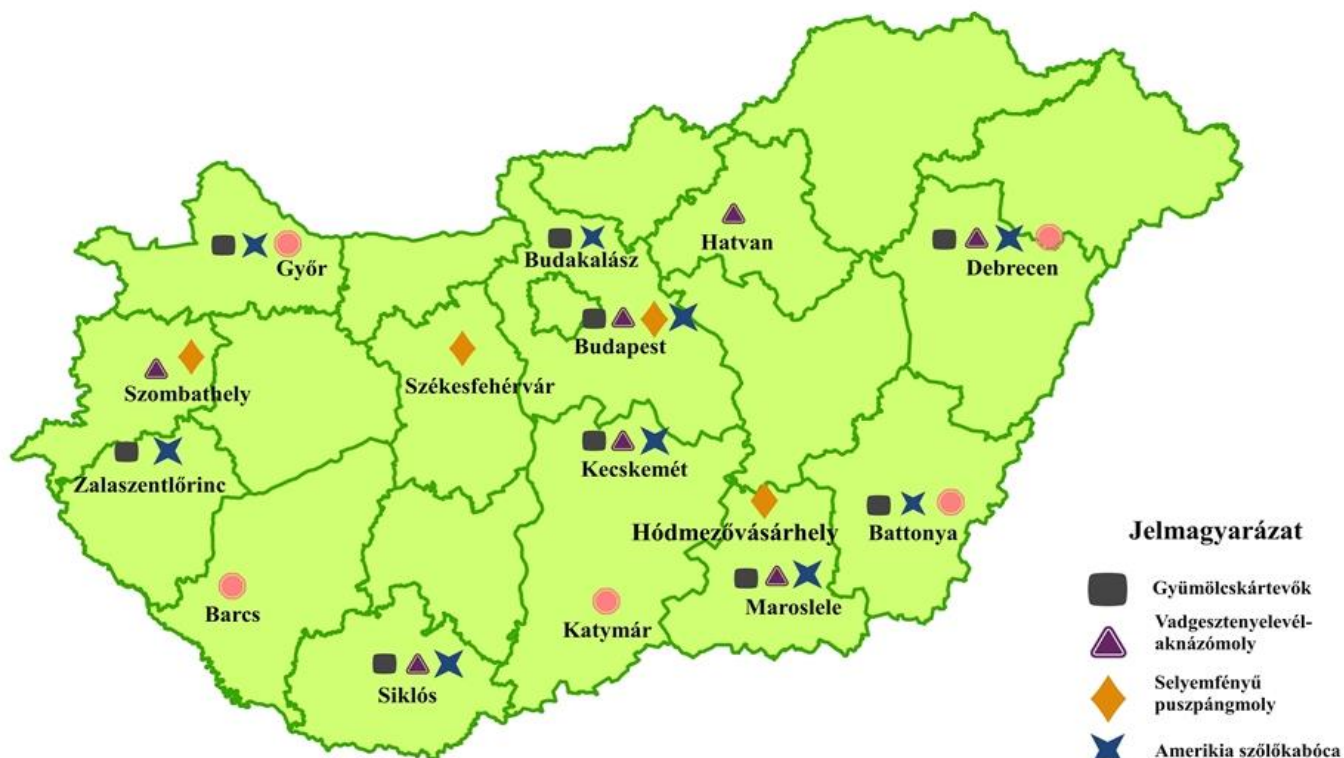
- külterületen és közterületen I. fokon jár el a növényvédelmi felügyelő illetve a talajvédelmi felügyelő
- Helyi önkormányzatok növényvédelmi feladatokat ellátó szervei (belterületen I. fokon jár el a jegyző) Polgármester?
- Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara ... megyei Szervezete (szakmai köztestület)

A közterületi növényvédelem jellemzői:

- emberek folyamatos jelenléte
- az EU vegyszerellenes közege (közterületi kullancsirtás betiltásának példája)
- romló gazdasági környezet
- fővárosi és kerületi megosztottság
- a lakosság érzékeny reagálása (vegyszer, károsító)

NAK csapdahálózata, 2026.

A NAK 2026. évi növényvédelmi előrejelző helyszínei

A megfigyelt kártevők közül

Házikerti kártevők

- almamoly
- szilvamoly
- barackmoly
- keleti gyümölcsmoly
- tarka szőlőmoly
- gyapottok bagolylepke
- gyümölcslegyek
- amerikai szőlőkabóca
- egyéb kártevők

Közterületi kártevők is

- vadgesztenyelevél-aknázómoly
- selyemfényű puszpángmoly
- gyapottok bagolylepke
- <https://portal.nebih.gov.hu/novenyegeszsegugy>
- japán cserebogár * 63.
- őszi sereghernyó * 65.

Az előrejelző eszközök

Házikerti kártevők
(és a sárgalap)

Közterületi kártevők

Mellékletek: károsító bejelentési lap, 2026.

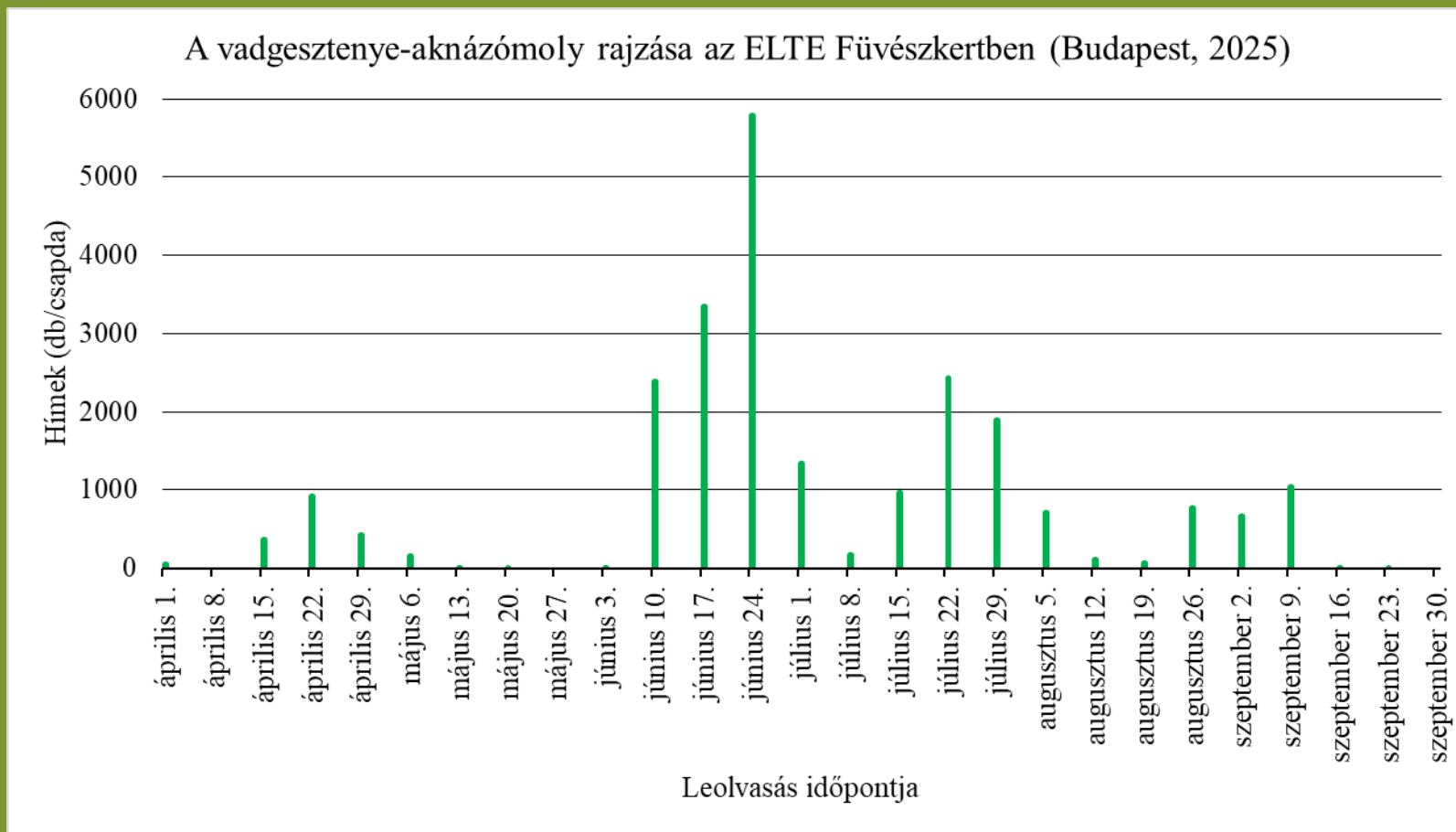
NYITOTT SZEMMEL
A NEM-HONOS KÁROSÍTÓK ELLEN!

BEJELENTÉSI LAP									
termelők, forgalmazók, lakosság számára nem honos károsítók gyanújának észleléséről									
Kérjük, minden rendelkezésére álló adatot töltsön ki.									
1. beküldő neve:		elérhetősége:							
2. Jelölje be azt a nevet, amelyre az észlelt tünet vagy károsító a legjobban hasonlít.									
1.	Áziai collagáncoscsigák <i>Scaphophora chinensis</i> vagy <i>A. glabripennis</i>				6.	Almacsiga <i>Agas</i> <i>Pomacea</i> sp.			
2.	Burgonya baktériumos betegségei <i>Citrus canker</i> <i>Ralstonia solanacearum</i>				7.	Japán cserebogár <i>Protonia japonica</i>			
3.	Burgonya bethák <i>Epinia</i> spp.				8.	Paradicsom barna szemcsés-röncösödés vírus Tomato brown rugose fruit virus			
4.	Szöld aranykibélt sárga foltok <i>Groenova flavescens donke</i> <i>Protonia</i>				9.	Kyllia fastidiosa baktérium			
5.	Kulonica baktérium <i>Pantoea stewartii</i> subsp. <i>stewartii</i>				10.	Egyéb ismeretlen károsító			
2. Mikor észlelte (datum)?									
3. Milyen növényen vagy tárgyon?									
3.1. A növény neve (latin név, fajta):									
a növény (faj) neve:									
a növény fajtája:									
a közvetlen környezetben található gazdanövények:									
megnevezése:									
mennyi sége:									
tárgy megnevezése:									
4. Milyen, a károsító jelenlétére utaló tüneteket vagy jeleket talált? (lehetőség szerint fényképek csatolása)									
5. Hol észlelte? pl. település név, közigazgatási terület, térkép, GPS koordináták									
helye (település):									
a hely azonosítója (haz., tábla, növényház, stb.):									
GPS koordináták:									
6. Honnan származhat a károsító?									
a kultúra telepítéséhez/ültetéséhez felhasznált szaporítóanyag									
származási helye:									
vásárlásának dátuma:									
7. A károsító vagy tünetek észlelésének körülményei:									

A rajzási adatok felhasználása a gyakorlatban

pl. a védekezés indoklása a fertőzési nyomás bemutatásával

Az ELTE Fűvészkertben, 2025. 07.24-én 6.000 db

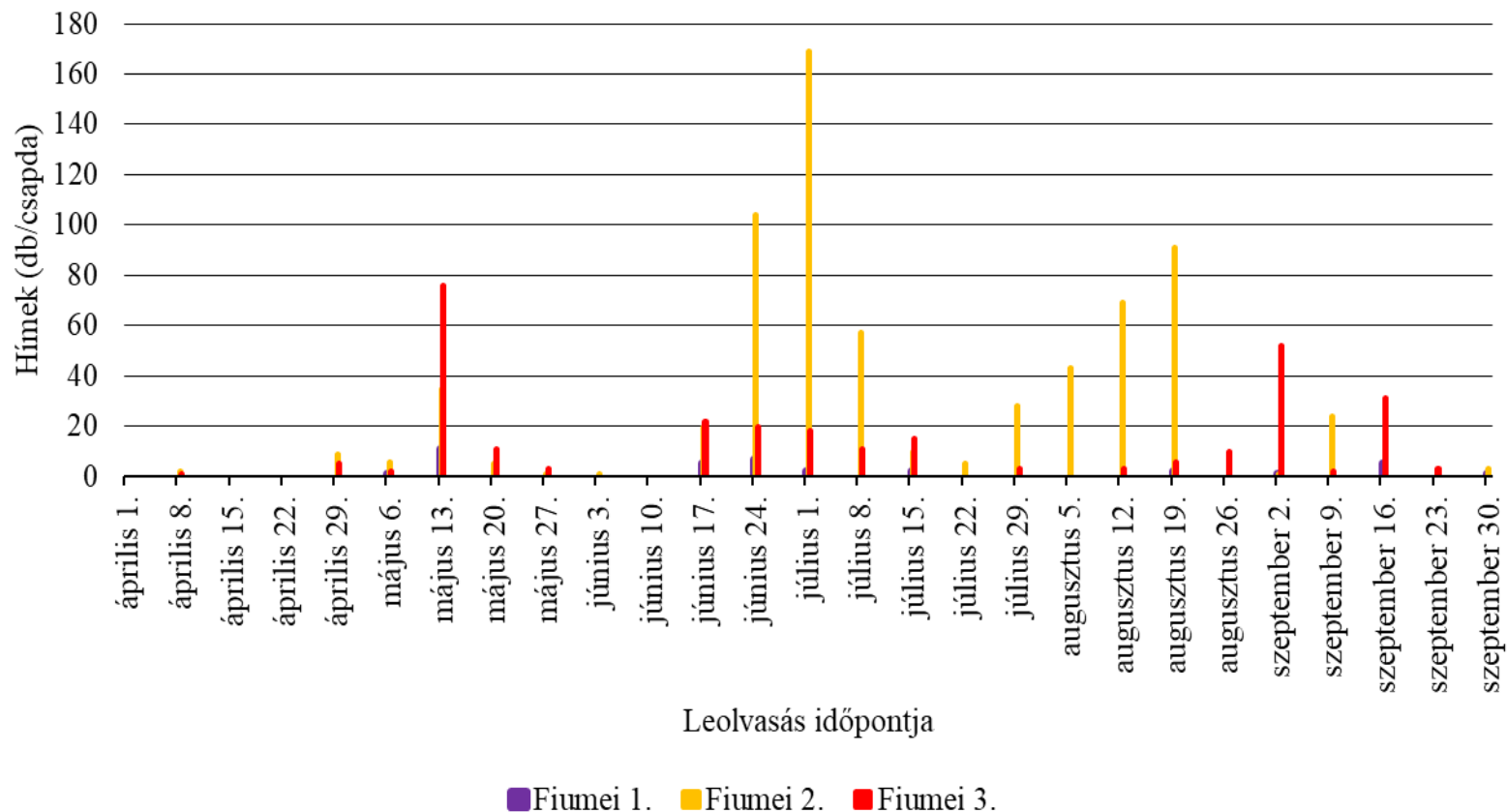

A rajzási adatok felhasználása a gyakorlatban

pl. a védekezés indoklása a fertőzési nyomás bemutatásával

A Fiumei Úti Sírkertben, 2025. 07.01-én 169 db

A vadgesztenye-aknázómoly rajzása a Fiumei úti Sírkertben (Budapest, 2025)

Fiumei Úti Sírkert 2. pontjának fogásai, 2018. és 2025.

pl. a védekezés eredményének a bemutatása

2018.

Kihelyezés (04.03.)	
N	
91	
1500	
1500	
370 cs	
28	
4	
1.100	
13.200	
20.000	
4400	
2800	
410	
1900	
25.600	
19.600	
N	
16.000	
1.800	

2025.

Kihelyezés (03.25.)	
2	
0	
0	
9	
6	
35	
5	
1	
1	
0	
20	
104	
169	
57	
10	
5	
28	
43	

2026.

Dátum 2026.	Buda., Bozókvár u. park	Buda, Doberd ó u.	Pest, ELTE Füvészkert	Pest, Fiumei úti Sírkert			Maroslele e	Hódmező- vásárhely	Szombat- hely	Debrecen	Siklós	Kecskem ét	Hatvan
03.24+	ki	ki	ki	ki (1. pont)	ki (2. pont)	ki (3. pont)	ki	ki	ki	ki	ki	ki	ki
03.31.	0	5	16	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0
04.07.	3	135	45	0	0	0	0	0	9	0	30	89	0
04.14.	10	101	450	0	4	0	42	11	175	15	60	45	0
04.21.	5	850	710	8	98	14	60	82	290	25	130	156	2
04.28.+	8	410	360	0	15	20	66	43	475	32	350	47	3
05.05.	60	930	115	0	2	31	16	12	233	30	420	5	4
05.12.	150	220	19	0	0	17	1	4	15	193	75	1	5
05.19.	25	N	3	0	0	0	2	0	15	19	60	0	7

A megfigyelt kártevők közül, mit érdemes csapdázni, mit érdemes folyamatosan figyelnetek?

Házikerti kártevők

- almamoly
- szilvamoly
- barackmoly
- keleti gyümölcsmoly
- tarka szőlőmoly
- gyapottok bagolylepke
- gyümölcslegyek
- amerikai szőlőkabóca
- egyéb kártevők

Közterületi kártevők is

- vadgesztenyelevél-
aknázómoly ???
- selyemfényű
puszpángmoly???
- gyapottok bagolylepke igen
- japán cserebogár *igen
- őszi sereghernyó *igen
- 2025: gamma bagolylepke

Vadgesztenyelevél-aknázómoly, 2016. 06. 08.
/Cameraria ohridella/

2019. 06. hó 10.
/Cameraria ohridella/

Vadgesztenyelevél-aknázómoly, 2021.06.30.
/Cameraria ohridella/

Vadgesztenyelevél-aknázómoly, 2023.06.04.
/Cameraria ohridella/

Vadgesztenyelevél-aknázómoly, 2024.05.23.
/Cameraria ohridella/

Vadgesztenyelevél-aknázómoly, 2026.05.26. 10.45 óra
/Cameraria ohridella/

Hűvös, nedves időjárást kedvelő kórokozók.

- Platán apignomónia,
- 2026.04.22.

- Vadgesztenye guignardia,
- 2025.08.11.

Mit és mikor permetezzek? Kiszámíthatatlan időjárás. Ki dönt? Kinek a felelőssége?

- Platán apignomónia,
- 2021.05.19.
- Vadgesztenye guignardia,
- 2025.08.11.

- A vadgesztenye guignardiás betegsége
- (1.47 perc, 2025.06.03.)

A kiszámíthatatlan időjárás és az egységárgyűjtemény. Már átírnám, mert merev!

Munkanem elnevezése	Mérték-egység	Nettó egységár
Vadgesztenyelevél- aknázómoly I. nemzedéke	db	-
Ezt követő kb. két hétre gomba és atka elleni védekezés	db	-
Vadgesztenye levél- aknázómoly II. és III. nemzedéke	db	-
Nyár végi tápelempótlás (lombtrágyázás)	db	-
Rézzel történő őszi lemosó permetezés	db	-
Tavaszi lemosó permetezés	db	-
Vadgesztenyék injektálása	db	-
Speciális lombtrágyákkal végzett permetezés (az adott növény hiánybetegségének megfelelő lombtrágyával)	liter	-
Tavaszi és őszi lemosó permetezés	db	-
Kórokozók elleni permetezés	db	-
Kártevők elleni permetezés	db	-
Platán csipkéspoloska elleni permetezés	db	-
Feromon csapda kihelyezés és egész éves kezelése	db	-
Egyéb szakipari és szakmunka (Kitáblázások, felhívások, stb...)	óra	-
Lakossági bejelentések kivizsgálása	alkalom	-
Arankairtás (heti szemle és kezelés a kijelölt zöldfelületen, virágzó aranka nem lehet a kezelt területen)	m2	-

Alsótekeres, 2025.10.02. Smaragd ill. Regreen fajta

Alsótekeres, 2025.10.02. korábbi fajták

Alsótekeres, 2025.10.02. korábbi fajták

**Út- és utcafásításra alkalmas fák jegyzékeének 2024-
ben volt a legutóbbi egyeztetése, pl. a
www.diszkerteszek.hu oldalon (lent a növényvédelmi
oszlopok fejléce)**

növényvédelem 1 = biztosan
kezeleni kell, 2 = valószínűleg
kezeleni kell, 3 = eddig nem kellett
kezeleni

Megjegyzés
(a károsítók megnevezése)

kertészeti termesztésben is gondot
okozó károsító gazdanövénye
(a károsítók megnevezése)

Ingyenesen elérhető tájékoztató leveleink

Házikertesek számára

Közterületi kollégáknak

Kedves Kertbarátok, tisztelt Kertbarátok!

2025. évi 22. felhívás

Még néhányszor fel lehet venni a permetezőgépet. A döntést most is a gazdára bízom.

► A **szőlő lisztharmatának** két áttelelési formája van. Erről részletesen írtam tavasszal, a szőlő fakadásakor, a 9. felhívásban. Akkor a töken, a kordonkaron áttelelő és a fertőzést elindító ivaros spórákra hívtam fel a figyelmüket. Most eljött az ideje, hogy gyérítsük azokat a gombaképleteket, melyekben ezek az ivaros spórák bújnak meg. Közvetlenül a szüret után érdemes elvégezni a kénves vagy olajos-kénves lombmosást. Ezzel már a következő évi termést védjük. Ahol felszaporodott a gomba és most is a leveleken, vesszőkön található, ott érdemes valamelyik kénves-olajos készítmény nyári dóziséval permetezni pl. Olajos Rézkén, Nevikén, Vegesol eReS, stb. Az olaj és a kén házi kombinációjával is el lehet végezni a lombmosást. Ezt akár az első 2026-os védekezésnek is felfoghatjuk. A gomba a szőlő mindegyik részét, pl. a kocsányt is megfertőzheti. Mai fotó.

► Egyre nagyobb gondot okoznak a **tárolási betegségek**. A gyümölcsök felületén vihetjük be azokat a gombákat, melyek rothadási folyamatokat indíthatnak be a tárolóhelyiségekben. Több permetszer is kapható melyekkel a szüret előtt „letisztíthatjuk” a gyümölcsök felületét. Már több mint tíz gombaölőt engedélyeztek erre a célra, III. kategóriás pl. a Bellis (7 nap é.v.i.) és a Switch 62,5 WG (3 nap é.v.i.). Egy ún. antagonistá gombát tartalmaz a Blossom Protect. Jellemző: nk, azaz nincs korlátozás az ételmezés-egészségügyi várakozási időben (é.v.i.-ben). Az egyszerű anyagok közül a **szódbaktarbohnás ártatási** javasolják tárolás előtti fertőtlenítésre. A fényképen a korból „behozott” monília tárolás során kialakuló tünetét, a feketévé aszálódó termést látjuk.

► Az ágyásokban lévő **uborkán** a lisztharmat mellett a peronoszpóra is megjelenhet. A még érebben lévő **almaterméseken** a varasodás és a lisztharmat (lásd a 6. felhívás kontakt gombaölőit), a **csonthéjasokon** a monília (4. felhívás), a **szőlőben** a szürkepenész (21. felhívás) okozhat még gondot. A **diólégy** is rajzik, a profilk még permeteznek is (12. felhívás). A talajba igyekvő nyitvek gyérítésére a lehullott szemek gyors felszedését vagy a 16. felhívás „bio talajfertőtlenítést” javaslom. A **mogorón** is erőre kapott a lisztharmat (mai fotó).

► Az egyik legkiválóbb agrár havilapunk a Mezőhír. Kiváló cikket ajánlok a figyelmükbe **az újság 64. oldalán**. A címe önmagáért beszél: **Őszi tápanyagpótlás: a jövő évi termés záloga**. (Ha tanár lennék egy kertészeti iskolában, akkor kötelezővé tenném az elolvasását, sőt dolgozatot is íratnék belőle! ☺). A téli-tavaszi fagytüroképeség és a jövő évi termés biztosító termőréteg kialakítása miatt „augusztus közeptől, akár 3-4 alkalommal is alkalmazhatunk emelt káliumtartalmú, mikroelemekkel kiegészített lombtrágyákat, valamint gondoskodunk kell róla, hogy egyszerű, kontakt gombaölőkkel megakadályozzuk az idő előtti lombhullást”. idézem dr. Sipos Marianna írásából. A kálium mellett még a nitrogén, a bór és a cink jelentőségét emeli ki a szerző. Azért is megfontolandó a javaslata, mert a házikertekben nem tudunk fagyvédelmi rendszereket telepíteni. Mi csak a jó kondíció megteremtésével tudjuk kialakítani a rügek, virágok fagytüroképeségét. A cikket megkaptam Sándor Ildikó főszerkesztőtől. Köszönöm! Feltettem a **Házikert oldalra** is, méltó párja dr. Szalay László írásának. Ő a virágrügek áttelelését tekintette át egészen a tavaszi fagyokig, a rügpattanásig.

► „Az **ázsiai márványpoloska** egyik ősi ellenége bukkant fel hazánkban, tizből kilenc polsoktáját elpusztít.” Olvasztam a héten több, hasonló szennzőcióhájás címmel megjelent cikket. Az mindenképpen öröndetes, hogy az **ázsiai márványpoloska** parazitáját már nálunk is megtalálták, de még nem szaporodtak fel annyira, hogy sakkban tudnák tartani a polsokákat. A valóság talaján maradt dr. Kóbor Péter az MTA rovarász, aki közösségi adatgyűjtésre hív minket az „Egyre több jel utal arra, hogy hazánkba is megérkezett a szamurájdarázs” **cikkében**.

Budapest, 2025. szeptember 12.

Jó egészséget Önöknek és a növényeiknek is:

Zsigó György, MNMK

A **Hermes AFESZ** üzleteiben a fent megemlített növényvédő szereket is megvásárolhatják és szaktanácsot is kaphatnak a növényvédelmi végzettségű eladóktól!

Időszerű növényvédelmi teendők a közterületeken

2025. évi 8. levél

► A többször permetezett **platanfák**nak is ritkul a lombjuk, hullanak a levelek. A földre került leveleken nem látom a lisztharmat és a csipkésoloska károsítását sem (jól sikerült a permetezés), egyértelműen a nyári aszály miatt kopaszodnak a fák. A fotó még 06.10-én készült. A **vadgesztenyék** talán jobban bírták az idei időjárás viszontagságait, de náluk is megjelentek a táphiány kezdeti jelei pl. a levélszélek száradása (09.04-i fénykép). Ezen nem is csodálkozhatunk, mert a nyári vízhiány miatt a növények nem tudták a talajból felvenni a számukra fontos tápelemeket. Az ún. makroelemeket (NPK) főleg a talajon keresztül tudnánk pótolni, de a növények életében legalább annyira fontos mikroelemeket levéltrágyázással is visszajuttathatjuk a „vérkeringésükbe”. A **lombtrágyás permetezéssel** az aszály káros hatásait mérsékelhetjük, sokan kifejezetten csak ezért vetik be a levéltrágyákat a szántóföldön és az ültetvényekben is. Továbbra sem ígérnek nagy csökést a meteorológusok, ezért a permetét kombinálni lehet pl. egy biostimulátorral, biokondicionálóval vagy a szeptemberi UV ellen védő „növényi napolajjal”, lásd az előző levelem. A döntést bízzák a növényorvosra.

► Injektálással meg tudták védeni a tegnap fotózott vadgesztenyét az aknázómolytól és a gubacsatkától is, **azonban a tavaszi guignardia fertőzés tünetei még most is megtalálhatóak a leveleken**. Jövőre hogyan lehetne védekezni a gomba támadása ellen? A vadgesztenye permetezését az aknázómoly rajzásához igazítjuk. A permetlébe mindig tesszünk gombaölő szert is, de a gomba ellen nem biztos, hogy pont ekkor kellene védekezni. Sőt, az ideikez hasonlóan elhúzódó hűvös és nedves tavaszon egy-két héten belül ismétlni kell a kezelést ha nem akarjuk, hogy őszig barna, száradó foltok csúfítsák el a lombot.

A szélsőségesen változó időjárásunk kiszámíthatatlanná tette a károsítók megjelenését, felszaporodását. Lehet, hogy hetente más és más problémával kell szembenéznünk. Azonban a merვენ, csak egy konkrét károsító leküzdését megcélzó - pl. csak az aknázómolyról szóló - szerződések nem engedik meg a pénzösszegek átcsoportosítását. Az éves keretösszeg rugalmasabb felhasználását megengedő vállalkozói szerződésekkel jobb szakmai munkát végezhetnénk.

► Lassan kikerülnek a virágzó egynyáriak az ágyásokból és sok parkban újra az **árvácskák** váltják fel őket. Az elmúlt években országsszerte kinlódunk a fenntartásukkal. A lombon és a virágon a szürkepenész, a gyökérnyakon és a gyökereken a talajlakó kórokozók fertőztek, néha 100%-os pusztulást okozva (2024.01.28-i fotó). Ezekre a kórokozókra most is számíthatunk. Egyrészt mert az árvácskák valószínűleg ugyanazokba az ágyásokba kerülnek vissza, ahol már várják őket pl. a szürkepenész tavasz óta elfekvő, fertőzésre képes gombaképletei. Másrészt az időjárásban sem várhatunk változást. Nedves, fényszegény, gyakran jóval fagyponot feletti napokra is számíthatunk. Ezek a körülmények lassítják, de nem gátolják az említett kórokozók terjedését. A káros talajlakó gombák, baktériumok ellen nincs talajfertőtlenítő növényvédő szerünk, melyel a kiültetés előtt „kitisztíthatnánk” az ágyásokat. Sajnos a tél folyamán sem tudunk küzdeni ellenük, mert a szőba jövő növényvédő szerek 15 °C alatt már hatástalanok a botritisz és a talajlakók ellen is.

A **kerteszeknél van a megoldás kulcsa!** Amennyiben nem lehet más fajt választani a virággyakba, akkor a palántázásnál lehet elkezdeni a védekezést. Jó visszajelzéseket kaptam a palántázóföldre adagolt **Trichoderma készítményekről**. Ezek a hasznos gombák gyorsan szaporodnak, átszővik a gyökérhálót, a gyökerezető kockát és a növénykék már ezzel a védőhálalóval kerülnek ki a talajba. Ugyanezzel a készítménnyel ültetés előtt az ágyások talaját is kezelhetjük. A talajvizsgálatra alapozott trágyázással, a szellősebb kiültetéssel és a szűkség szerinti öntözéssel folytatódik az árvácskák tavaszgi tartó növényvédelme. Szép feladat, sok sikert hozzá!

Budapest, 2025. szeptember 05.

Jó egészséget kívánok Önöknek és a növényeiknek is:

Zsigó György, MNMK

Köszönöm a figyelmeteket!

Feliratkozás az ingyenes hírlevelekre: zsigogyorgy.hu

